

ชื่อเรื่อง	การจัดการขยะมูลฝอยในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก
ผู้วิจัย	ศิริพงษ์ บุญมา
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เปรมประสิทธิ์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.จรัณธร บุญญานภาพ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2551
คำสำคัญ	ขยะมูลฝอย วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

บทคัดย่อ

การศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก โดยวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาประเภทและปริมาณของข้อมูลขยะมูลฝอยที่จัดเก็บภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริหารจัดการภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร และแนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยทำการศึกษาในพื้นที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก ในการศึกษานี้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิด้วยวิธีการดังนี้ (1) การสำรวจด้วยแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จำนวน 600 ตัวอย่าง จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (2) จากการสัมภาษณ์ทั้งเจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก และเจ้าหน้าที่ภายในวัดเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ผลการศึกษาพบว่าการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ชนิดและปริมาณขยะที่เกิดขึ้นภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ปริมาณขยะที่พบมากที่สุด จากการทดลองจัดเก็บขยะในวันจันทร์ – ศุกร์ เลือกเก็บหนึ่งวัน วันเสาร์ – อาทิตย์ เลือกเก็บหนึ่งวัน และวันสำคัญทางพุทธศาสนา คือ ขยะเปียก มีปริมาณ 643.5 กิโลกรัม รองลงมา คือ ขยะแห้ง มีปริมาณ 297.3 กิโลกรัม และสุดท้าย คือ ขยะอันตราย มีปริมาณ 8.45 กิโลกรัม สำหรับวันที่พบปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุด คือ วันสำคัญทางพุทธศาสนา

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการรองรับขยะมูลฝอยของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับปานกลาง เมื่อสอบถามถึงความพึงพอใจจำนวนถึงขยะมีเพียงพอที่จะให้บริการรองรับขยะมูลฝอย ตำแหน่งของถังขยะมี

ความเหมาะสมสะดวกต่อการทิ้ง การใช้เวลาในการมองหาถังขยะเมื่อต้องการทิ้งขยะมูลฝอย รูปแบบทรงของถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะมีความเหมาะสมสะดวกต่อการทิ้ง ในส่วนสุดท้ายคือ การป้องกันการรบกวนของแมลงที่มาตอมขยะมูลฝอยที่อยู่ในถังขยะ

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกให้ความคิดเห็นว่าในการจัดการขยะแห้ง อยากให้ทางวัดควรจะมีการคัดแยกขยะก่อนเพื่อจะนำขยะในบางส่วนที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ขวดน้ำ กระดาษ กระป๋องน้ำดื่ม ในส่วนของขยะเปียกทางเจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกเห็นว่าดีแล้วที่ร้านค้าภายในวัดได้มีการคัดแยกเศษอาหารที่เหลือทิ้งจากร้านค้าภายในวัดเพื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยงในครัวเรือน และในส่วนของขยะอันตรายที่ปัจจุบันทางวัดยังไม่ได้มีการคัดแยกขยะอันตรายนั้น ทางเจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกอยากให้ทางวัดได้มีการคัดแยกเพื่อที่จะได้ไม่ทิ้งปะปนอยู่กับขยะแห้งและขยะเปียกในถังขยะเดียวกัน

ในส่วนของคุณภาพของวัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารนั้น จากการศึกษา พบว่าคุณภาพของวัดยังมีความคิดว่าการกำจัดหรือการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารนั้นเป็นหน้าที่ของเทศบาลนครพิษณุโลกฝ่ายเดียว ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงเสนอให้สร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับบุคลากรของวัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร เพื่อให้เข้าหลักกับการมีส่วนร่วมระหว่างแหล่งท่องเที่ยว กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บขยะโดยตรง อยากให้ทางวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ดังจะเห็นได้จากแนวทางในการลดปริมาณขยะแห้ง ที่เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกเสนอให้ทางวัดมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง

Title SOLID WASTE MANAGEMENT WITHIN WAT
PRASRIRATTANAMAHATARTWARĀMAHAWIHARN TEMPLE,
PHITSANULOK PROVINCE

Author Siripong Boonmar

Advisor Associate Professor Savent Pampasit, Ph.D.

Co- Advisor Jaruntorn Boonyanuphap, Ph.D.

Academic Paper Thesis M.S. in Natural Resources and Environmental
Management, Naresuan University, 2008

Keywords Waste, Wat Prasirattanamahatradvoramahawiharn temple

ABSTRACT

The study of waste management within Wat Prasirattanamahatardwaramaha wiharn temple, Phitsanulok aims to study the amount and type of waste, tourist satisfaction and waste management system.

Primary data is obtained from one workday, one weekend and one Buddhism by 1) accidental sampling satisfaction survey from 600 tourists and 2) interview the Phitsanulok municipal officers and temple officers

From waste study, average waste during one day contains 643.5 kg of biodegradable waste, 297.3 kg of common rubbish and 8.75 kg of toxic waste. Also, among workday, weekend and Buddhism holiday, waste amount produced during Buddhism holiday is the most.

From tourists' satisfaction study, most of them feel average satisfaction when they are asked about quantity, installation position suitability, access time, design and fly prevention capability of trash bin.

From the interview, the PHITSANULOK municipal officers propose that 1) the temple should promote waste separation in order to successfully recycle some common rubbish such as glass bottle, paper, and beverage can, 2) It is good that shops within the temple area use the biodegradable waste as an animal food and 3) the temple should separate toxic waste from common rubbish and biodegradable waste.

Further interview with the temple officers shows that they still think that waste management and disposal are solely the municipal responsibility.

This research recommends that the waste management awareness campaign for the temple officer should be established in order to setup the participation between travel landmark owner and waste management authority.

